

Raads- en carrouselleden bezoeken Duin en Bosch

Op uitnodiging van de Werkgroep Oud-Castricum en de Stichting Alkmaardermeeromgeving nam op zaterdag 4 maart een groot aantal raad- en carrouselleden deel aan een rondleiding over het landgoed Duin en Bosch. Men wilde zich graag ter plekke laten informeren over mooie maar ook minder gewenste ontwikkelingen. Het beoogde resultaat werd bereikt: meer betrokkenheid van de 'politiek'!

Landgoed Duin en Bosch ondergaat een metamorfose. Sinds de wijziging van het bestemmingsplan in 2012 wordt de herontwikkeling voortvarend ter hand genomen. Paviljoens zijn of worden nog afgebroken en nieuwe gebouwd. Een aantal monumenten is verkocht, inpandig verbouwd en intussen bewoond. Twee woonclusters zijn gereed, het derde is bijna voltooid en op drie andere locaties zijn de bouwactiviteiten volop aan de gang. Er vinden echter meer ontwikkelingen plaats dan in de 'structuurvisie', het 'inrichtingsontwerp' en het 'beeldkwaliteitsplan' van 2009 is voorzien. Moet daarop niet scherper worden toegezien? Had daarvoor geen tussentijdse aanpassing van het document moeten plaatsvinden en gaat er niet te veel buiten de gemeenteraad om?

Ernst Mooij van de Werkgroep Oud-Castricum: "Eind vorig jaar ontstond er ongerustheid binnen de Werkgroep Oud-Castricum en de Stichting Alkmaardermeeromgeving, mede omdat het halfjaarlijks overleg met Parnassia niet meer aan de verwachtingen voldoet. Vele huizen worden al bewoond en bewonersvertegenwoordigers nemen aan het overleg deel. Er worden steeds meer vragen gesteld waarvoor ter beantwoording naar de gemeente wordt verwezen, terwijl de gemeente geen deelnemer is aan het overleg. Daarin willen we graag verandering zien." In november vorig jaar spraken beide Stichtingen in de krant en tijdens een onderhoud met wethouder Steeman gezamenlijk hun bezorgdheid uit over verschillende ontwikkelingen op het landgoed. De wethouder sprak de intentie uit de betrokkenheid van de gemeente te zullen vergroten bij de nieuwste woonwijk van Castricum! Als vervolg op het gesprek met wethouder Steeman werden alle raads- en carrouselleden uitgenodigd

voor een rondleiding over het landgoed op 4 maart jl. Van dat aanbod werd goed gebruik gemaakt: vrijwel alle politieke partijen waren door raads- en carrouselleden vertegenwoordigd, waaronder meerdere fractievoorzitters. Mooij: "Wij hebben kennis kunnen nemen van de brief van het bewonersplatform die het college en de raad onlangs hebben ontvangen. Daaruit blijkt dat het front van ontevredenheid over de gang van zaken met betrekking tot het landgoed breder is dan de beide stichtingen."

*De deelnemers aan de rondleiding aan de start.
(foto: Leon Bleize)*

Ernst Mooij vindt dat het landgoed in het algemeen naar tevredenheid wordt ontwikkeld. Hij wees daarbij in het bijzonder op het herstel van de oorspronkelijke gebouwenstructuur in het centrumdeel en de inrichting van het parkje tussen de Oude Keuken en het voormalige 'economiegebouw'. "Ook de inrichting van de woonclusters en de bouwstijl van de meeste woningen verdienen waardering. Echter gebouwen als Marelsdal en De Clinghe zouden volgens de plannen worden gehandhaafd maar zijn inmiddels gesloopt. Sterker nog, er gaat herontwikkeling plaatsvinden!"

Raadslid De Haan wees het college eerder op een raadsbesluit uit 2010 waarin wordt verzocht om met eigenaar Parnassia in onderhandeling te gaan om ook de voormalige zusterflat Koekoeksduin te behouden en daarin sociale woningen te realiseren. Mooij: "De voorbereidende werkzaamheden voorafgaand aan de sloop van de flat zijn al begonnen. Het verweer van Parnassia was dat het gebouw er bouwtechnisch niet geschikt voor te maken was en sloop de enige optie. De bouw van duurdere woningen moet het totale bouwprogramma kostendekkend maken. De plek van de vroegere Clinghe wordt gezien als een alternatieve locatie voor sociale woningbouw, maar daarmee vindt ongewenste 'penetratie' plaats in het voor zorg bestemde westelijke deel van het landgoed".

Op de voorgenomen bouwplaats van de sociale woningen besprak Ernst Mooij een ander punt van zorg: de hoogte van de twee woongebouwen, één van drie bouwlagen en zelfs één van vier. “De vooruitgeschoven positie van deze gebouwen met 48 appartementen bedreigt de dominante positie van het A-gebouw waardoor de beeldkwaliteit van het landgoed ernstig wordt verstoord”. Mooij ontkende niet dat er op de voorgenomen locatie altijd bebouwing is geweest, maar dan wel met één bouwlaag en een kap. Voor dit plan moet trouwens wel een gedeeltelijke bestemmingsplanwijziging worden aangevraagd, waarop hij de raadsleden verzocht daarop hun invloed te laten gelden. “Een alternatieve locatie is volgens Oud-Castricum de locatie van het voormalige paviljoen De Wisk. Hiermee zou het bewoningsnoer vanaf duinresidentie Prinses zu Wied tot aan het cluster Koningsduin op een verantwoorde manier worden aangevuld en de belasting door verkeer op het terrein aanzienlijk worden vermindert. Bovendien ligt de toegangsweg er al!”

De voorgenomen bouwplaats op de locatie van de vroegere Clinghe. (foto: Ernst Mooij)

Werkgroep lid Peter van Eerden toonde vervolgens ‘een bedreefd stemmende aantasting van beeldkwaliteit’. “Kort na binnenkomst vanaf de Zeeweg vormden drie rijksmonumenten tot voor kort een fraai ‘ensemble’: het koetshuis, de koolschuur en het oude duinboerderijtje dat er al stond toen het landgoed werd ingericht. De drie monumenten zijn nu ‘ingepakt’ door de aangrenzende huizen van cluster 3 aan de achterzijde. Tegen het verstrekken van de omgevingsvergunning voor de in aanbouw zijnde megalomane woning aan de voorzijde is bezwaar gemaakt. Door de welstandscommissie werd om onbegrijpelijk redenen voor de tweedemaal positief geadviseerd waardoor de in architectuur en materiaalgebruik sterk afwijkende woning alsnog kon worden gebouwd. Bovendien is een nabijgelegen kavel nog beschikbaar. Na invulling hiervan zal de aantasting van de beeldkwaliteit van het ‘ensemble’ volledig en onomkeerbaar zijn!” Het gezelschap kon die conclusie slechts met unaniem onbegrip onderschrijven: “Wat zonde, hoe heeft dit kunnen gebeuren, dit wist ik helemaal niet”, kon worden beluisterd.

Grote zorg uitte Van Eerden over de deplorabele staat én de onzekere toekomst van de gesloten begraafplaats, volgens hem hét ondergeschoven kindje bij de herinrichting van Duin en Bosch. Hij beklemtoonde dat het niet alleen gaat om een rijksmonument maar ook om een belangrijk cultuurhistorisch element met een aantal bijzondere graven, waaronder dat van stichter dokter Jacobi en zijn zoon. “Veel grafstenen zijn echter door meerdere oorzaken beschadigd en het onderhoud

wordt beperkt tot snoeien en maaien. In de beschrijving van het rijksmonument worden de padenstructuur en karakteristieke iepen genoemd, maar van de paden is weinig over en de bomen zijn vanwege iepziekte gerooid. Er worden geen nieuwe meer geplaatst want Parnassia wil van de begraafplaats af omdat zorg verlenen hun primaire taak is en niet het in stand houden van een gesloten begraafplaats”. Volgens Van Eerden is echter het uitgangspunt ‘met lusten en lasten’ destijds onderdeel van de overname van het landgoed geweest.

Peter van Eerden houdt zijn pleidooi bij het graf van dokter Jacobi. (foto: Gerard Blee)

Dick Fopma van de Stichting Almaardermeeromgeving uitte tijdens de rondleiding grote zorgen over het toekomstig groenbeheer en het behoud van het landgoed als cultuurhistorische en landschappelijke eenheid. “Het beheer raakt versnipperd. In plaats van het voorstel om het groenbeheer onder te brengen in één groenstichting, worden de groenzones rond de woonclusters per gebied als gezamenlijk bezit aan de bewoners toegewezen als ‘mandele gebieden’ met de opdracht

de zorg voor het groenonderhoud onder te brengen in afzonderlijke groenstichtingen". Volgens Fopma laat het zich raden waartoe dat kan leiden. "Een bron van zorg is daarnaast de toekomst van het zogeheten 'stinsbos' dat Parnassia wil verkopen. Voorkomen moet worden dat dit prachtige gebied daardoor mogelijk in handen kan komen van iemand met heel andere plannen dan natuurbehoud. Ook maakte hij de deelnemers er op attent dat een groot bos- en duingebied van het landgoed valt onder de Europese regeling Natura 2000. Parnassia zou voornemens zijn ook dit gebied te verkopen, mogelijk aan de provincie. Die stelt zich echter zeer terughoudend op omdat het duingebied al een beschermde status heeft waardoor voor aankoop geen dwingende reden bestaat".

Fopma uit tijdens de rondleiding zijn zorgen over het toekomstig groenbeheer en het behoud van het landgoed als cultuurhistorische en landschappelijke eenheid. (foto: Leon Bleize)

Kortom, tijdens de rondleiding én de geanimeerde nazit in de Oude Keuken bleken de deelnemers verrast door het grote aantal feiten en de ontwikkelingen waarvan men niet of nauwelijks weet had. De organisatoren vonden dat het beoogde resultaat is bereikt: grotere betrokkenheid van 'de politiek' bij de ontwikkelingen op het landgoed Duin en Bosch. Nu ook nog in de raadszaal! Mooij: "Er is voldoende aanleiding om in de vorm van een raadsactiviteit Parnassia uit te nodigen voor een voortgangsrapportage en die gelegenheid aan te grijpen om de vele vragen die er leven aan de orde te stellen."

Tekst: Peter van Eerden/Ernst Mooij